

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a középszintű szóbeli vizsgára (2026)

12. B

MAGYAR NYELV

I. témakör: Kommunikáció:

1. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. Kommunikáció formája: szóbeliség és írásbeliség
4. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

II. témakör: A magyar nyelv története:

5. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége

III. témakör: Ember és nyelvhasználat:

7. A nyelv mint jelrendszer
8. Az egynyelvű szótárak
9. Anyanyelvünk rétegződése. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnelvek

IV. témakör: A nyelvi rendszer:

10. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
11. A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában

V. témakör: A szöveg:

12. A szöveg fogalma, jellemzői
13. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek

VI. témakör: A retorika alapjai:

14. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
15. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. Az érvtípusok
16. A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai, gyakorlata

VII. témakör: Stílus és jelentés:

17. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché
18. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
19. A tudományos és szakmai stílus sajátosságai

VIII. témakör: Digitális kommunikáció:

20. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek középszintű szóbeli vizsgára (2026)

12. B

IRODALOM

I. témakör: Életművek a magyar irodalomból:

1. Ady Endre ars poeticái: az elhivatottság és a tragikus küldetéstudat versei
2. Arany János nagykörösi balladáinak műfaji és tematikus jellemzői
3. A próféta alakjának megjelenése Babits Mihály Jónás könyve című művében
4. A történelmi regény jellegzetességei Herczeg Ferenc Az élet kapuja című művében
5. Romantikus és realista jellemzők Jókai Mór Az arany ember című regényében
6. Egyéni számvetés motívumai József Attila utolsó költői korszakában (1935-37)
7. Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényének műfaji és szerkezeti jellemzői
8. A téma és az elbeszélésmód sajátosságai Mikszáth Kálmán A jó palócok című kötetében néhány novella alapján
9. Petőfi Sándor forradalmi látomásköltészetének jellemzői néhány vers alapján
10. Egyéni és közösségi sors kérdései Vörösmarty Mihály kései lírájában

II. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig:

11. A stíluszintézis megjelenése Csokonai Vitéz Mihály költészetében

III. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából:

12. Az antik műfaji hagyományok továbbélése Radnóti Miklós eclogáiban
13. Groteszk ábrázolásmód Örkény István egyperces novelláiban

IV. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból:

14. Áprily Lajos költészetének jellegzetes témái és impresszionista jellemzői

V. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból:

15. A szerelem témájának ábrázolása Varró Dániel Szívdesszert című kötetében

VI. témakör: Művek a világirodalomból:

16. Az Újszövetség néhány jellegzetes műfajának bemutatása
17. A kisember ábrázolása az orosz realizmus irodalmában - Tolsztoj Ivan Iljics halála című művének bemutatása

VII. témakör: Színház és dráma:

18. A különböző világképek összeütközése William Shakespeare Romeo és Júlia című tragédiájában
19. Különböző eszmék megjelenése Madách Imre Az ember tragédiája című drámai költeményében

VIII. témakör: Az irodalom határterületei:

20. A krimi műfaji jellemzői E. A. Poe A Morgue utcai kettős gyilkosság című művében